

Vettelse for ham paa, lad os gaa ud fra nogle og 20 à 30 Kr. Nu vil jeg spørge de Herrer Gaardmænd, som ere til Stede her i Salen, og som bevæge sig lidt ude i Livet, som komme til Markeder, til Torvs, til Dyrskuer, ikke at tale om Fester osv, saa vel som have Besøg af fremmede hjemme. Er der nogen af de Herrer, der kan slippe med mindre end 1,000 Bajere om Aaret? Jeg tror, det Antal er for lavt, som det ærede Medlem for Fuglebjerg (H. Hansen) sagde forleden. Jeg tror nemlig, at der er Forhold, hvor man ikke kan blive fri for at give Driftpenge, og paa Markeder og lignende Steder kan der ikke være Tale om andet, end at man er nødt til at osre Bajerstol (Afbrydelse af Berg). Ja, i det hele taget. Jeg tør for Resten imigre mig med, at i mit Hus er der aldrig blevet drukket en Svir, men jeg slipper dog ikke under 1000 Bajere om Aaret. Fordyres nu en Bajer med en 2—3 Ore, saa vil man se, at ikke ret mange Forbrugere ville have nogen Fordel af denne Omlægning; den kan altsaa næppe siges at være demokratisk. I og for sig gaar den vel ud paa at gavne Menigmand, og Hensigten kan jo være meget god — jeg har aldrig tvivlet om, at det ærede Medlem for Præsts Amt's 6te Valgkreds (Vosjen) har gode Hensigter, jeg anser ham endogsaa for at være en Idealist — og jeg gaar ud fra, at han har den bedste Hensigt. Men hvor slipper Idealismen op, og hvor begynder den? Er nu det ærede Medlem vis paa, at han ikke forsejler sin Hensigt, og er han sikker paa, at han ogsaa faar, hvad han mener at opnaa ved den — undskyld jeg bruger det Udtryk, som ofte er nævnt i denne Tid — Arbejdsplan, hvoraf denne Lov jo er en Bestanddel? Jeg har tilladt mig saa godt jeg formaar det, efter fattig Evne at fremstille Sagen, saaledes som jeg maa betragte den; det har været mig en SamvittighedsSag, og det fordrer jeg troet og respekteret af de ærede Medlemmer. Jeg har i den senere Tid oftere end for Nidverne mødt afskillige Hentydninger, som have været saarnde; man har anstillet Betragtninger om, at hvad der blev udtalt her i Salen, ofte var sagt paa Beregning, men jeg vil forsikre Dem paa Ore, mine Herrer, der er ikke Spør af Beregning eller Storpolitisk skult bag det, jeg her har tilladt mig at fremsætte. Det er af rent, fuldtud saglige Grunde, at jeg med min bedste Vilje ikke kan se, at dette er en Lov, som Demokratiet kan være glad ved her. Men saa er der en Ting til, og det er et Mærke, som er saa naturligt og næppe nogen Sinde misvisende. Have de Herrer no-

gen Sinde set, at en Lov, som virkelig var en Reform, er bleven modtaget med Velvilje, ja, at der endogsaa er bleven blæst i Vasener for den i -- ja, undskyld jeg bruger det Udtryk — Højrepresen, saaledes som det er sket ved denne Lov? Har nogen Sinde en demokratisk Lov faaet en saadan Modtagelse? Jeg tror det ikke! Jeg har fulgt med i de sidste nogle og tyve Aar, og jeg kan i hvert Fald aldrig mindes, at en demokratisk Reform er bleven modtaget med en saadan Velvilje af de Folk, der have en helt anden Opgave; og det er jo saa naturligt og rigtigt; vi saa det aldrig anderledes, havde vi en evig Sommer, saa fik vi jo ingen Vaar! Her maa jo være Modsetninger. Jeg bebrejder derfor ikke Højrepartiet, at det synes godt om Loven, det er saa naturligt, og jeg kan med min bedste Vilje ikke se andet, end at det er fuldt berettiget til at være glad ved den. Men vi, som skulle tale for Smaafolk, vi kunne ikke se, at der nogen Sinde kan være nogen Gevinst eller Fordel ved denne Lov. Der er endnu ikke fremkommen nogen Beregning eller Overflag fra den ærede Finansminister, men jeg tvivler ikke om, at der vil komme et saadant, thi jeg tvivler ikke om, at den ærede Finansminister ikke vil tabe noget ved denne Lov, eller at han vil staa sig ved denne Byttehandel. Jeg har den Tillid til den ærede Finansministers Dygtighed — jeg havde nær sagt overlegne Dygtighed — at han er fuldt paa det Rene med, at han faar flere Penge i Statskassen, hvis vi vedtage denne Reform. Og saa er der en anden Sag, som forrykker, forandrer dette, giver det et helt andet Skin, det er det storpolitiske — ja, undskyld at jeg dvæler nogle Øjeblikke derover. Jeg kan ikke nægte, at den langt overvejende Del af Befolkningen, tror jeg, var meget velvillig mod Udtalelser, som gik ud paa ikke at bestaae Ølet; de Tanter, jeg har udtalt, har jeg taget Bisfald paa ved mange Møder for Valget. Men nu er det saa, at for saa vidt denne Opposition, som her i en Række af Aar har med mere eller mindre Styrke ført Kampen imod det, vi nu een Gang kalde Provisorisme — undskyld jeg bruger det Udtryk, jeg mener, det er tilladt — det er saa, at denne Opposition nu er sprængt i sin inderste Grund. Hvor bliver saa den Modstand af, der skal være? Det kan ikke nægtes, at det er en Sejr for den højterede Regering og et saadant Nederlag for Oppositionen, som ikke er lidt, siden vi fik de ulykkelige Forhold, da vi ikke kunde blive enige om en regelmæssig Finanslov. Det er et sorgeligt Faktum, og det vil vække Misnød og Misnøje i Landet.